

ՀԱՆԳԷՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Մամլոյ իւրարանչիւր շրջանը 32 օրինակ է :
 Ստորագրութեան տեղն է՝ Պոլսո Մէրճան-չարչի
 Բիւշտի էթ. խանի տակ Սարըեան տպարանը :
 Կարս Երթալի թերթիոյ ծախքը տանողին վրայ է :

Շրջանին գինը կէս օսմ. ոսկի 50
 Մէկ թիւը դաշեկան 4
 Ծանուցման տողը 3
 Անվճար նամակ չընդունուիր :

ԹԻԻ 640 ԺԱ. ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ ԺԳ. 1879 ՇՍ.ԲՍ.Թ 31 ՄԱՐՏ

ԱԶԳ.

Թղթադրամը հետզհետէ բոլորովին իւր
 արժէքը կորսնցունելով և միայն կամուրջը և
 հացագործներն առնելով, ստիպուեցանք մենք
 ալ ձեռքէ ծախուած թերթերնուս գինը մէկ
 զուրուշ ալ՝ ծախ գրամի վերածել :

գահն է, և անոնց Գործադիր Իշխանութիւնը
 կը վարէ, և մասնաւոր. պարագայներու մէջ՝
 Տէրութեան հրամանաց գործադրութեան մի-
 ջնորդն է » . և « Ազգային Սահմանադրութեան
 անթերի գործադրութեանը ճշմարտապէս
 ՀՍԿՈՂ է . կըսէ Ազգային սահմանադրութիւ-
 նը, որ ազգովին ընդունուած է և կայսերա-
 կան կառավարութենէն վաւերացուած է :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՏՐԻԱՐԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ
 ՈՒԻՏԻՆ ԴՐԺՈՒՄԸ

Կ Ա Մ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՆԿՈՒՄԸ

Տաճկաստանի Հայոց ազգին « Կ. Պոլսոյ
 Պատրիարքը բոլոր Ազգային Ժողովոց նախա-

Այս բանին համար Մայր եկեղեցւոյ մէջ
 Ընդհանուր Ժողովոյ առջև հանդիսաւոր
 ալ կընէ Հայոց Կ. Պոլսոյ Պատրիարքը, սա
 պէս « առաջի Աստուծոյ և ի ներկայութեան
 Ազգային Ժողովի » հրապարակաւ ուխտեցի
 հաւատարիմ մնալ Տէրութեան և ազգիս,
 և ճշմարտապէս հօլէ ազգային Սահմանադ-
 րութեան անթերի գործադրութեանը » :

Այս հանդիսաւոր ուխտը կատարեց Ներսէս Պատրիարքը :

Այլ սակայն ազգային ժողովոյ վերջին տընօրէնութեամբ Մատթէոս եպիսկոպոս պատրիարքական փոխանորդ կըլլայ « ազգային ժողովոց նախագահելու և Բ. Դրան ու ազգին մէջ միջնորդութիւն ընելու պաշտօնով » . միանգամայն Ներսէս եպիսկոպոս , որ միակ ուխտեալ պաշտօնեայն է Սահմանադրութեան անթերի գործադրութեանը հսկող , Պատրիարք անունը պիտի կրէ , առանց Մատթէոս եպիսկոպոսին և սահմանադրապէս ընտրեալ ժողովոց գործողութեանցը վրայ ըստ Սահմանադրութեան ունեցած հսկողութեան իրաւունքը իրապէս կարենալ ի գործ դնելու :

Արդ՝ կը հարցնենք , ո՛չ թէ այդ անհեթեթ որոշումն ընող ազգային ժողովոյ , որոյ անդամները , բաց ի մէկ քանի « էնթրիկաններէ » մեծաւ մասամբ պարզապէս մարդամեքենաներ են , այլ ազգին խոհական մասին , թէ այսուհետեւ ո՞վ պիտի ըլլայ ազգային Սահմանադրութեան անթերի գործադրութեանը հսկող « ուխտեալ » պաշտօնեայն :

Ներսէս անուանական պատրիարքը չը կրնար ըլլալ , որովհետեւ քանի որ Մատթէոս եպիսկոպոսին և նորա նախագահութեանը ներքեւ գործող ժողովներուն տարբրին պատասխանատու ըլլալու պարտականութիւնը չունի , անոնց վրայ հսկելու իրաւունքն ալ չունի :

Պատրիարքական փոխանորդութեան նորեւումք պաշտօնեայ Մատթէոս եպիսկոպոս ալ չկրնար ըլլալ . որովհետեւ սա՛ չի պիտի ուխտէ Սահմանադրութեան անթերի գործադրութեանը ճշմարտապէս հսկելու :

Հապա ո՞վ պիտի ըլլայ այսուհետեւ Սահմանադրութեան անթերի գործադրութեանը

հսկող ուխտեալ պաշտօնեայն , զոր ազգային սահմանադրութիւնը անհրաժեշտ կարեւոր դատած է և այնչափ խնամօք նորա պաշտօնը գծած է :

Բայց Սահմանադրութիւն մնացած է որ Սահմանադրութեան անթերի գործադրութեանը հսկող ուխտեալ պաշտօնեայ կը վերէն տրուենք* :

Տեսնենք թէ Ներսէս պատրիարքն ինչպէս պիտի հաշտեցնէ իր սահմանադրական հանդիսաւոր ուխտը ազգային ժողովոյ վերջին որոշմանը հետ և պիտի կարենայ հանդարտ խղճով վարել իր անուանական Պատրիարքութիւնը , առանց իր հանդիսաւոր ուխտը դժբաժան ըլլալու :

Իսկ եթէ Ներսէս Պատրիարքը մեր առաջ բերած բերածորինաւոր և արդար դիտողութիւններովը ժխտէ ազգային ժողովին հակասահմանադրական որոշումը , տեսնենք այն ատեն ալ Սահմանադրութիւնն ոտնակոխող ազգային ժողովն ինչպէս պիտի կարենայ յարատեւել :

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Տաճկաստանցի Հայազգիներէն Աստուածատուր Ալլահվէրտի անուն անձ մը՝ Ռուսիոյ Փոլցովայ նահանգին Փէրէեապլաւ քաղաքին մէջ նախորդ տարւոյն վերջերը իւր մահկանացու կեանքը կնքած ըլլալը Պատ-

* Ռւրիչ յօդուածով մ'ալ պիտի հաստատենք թէ , ինքզինքն ազգային ժողով կոչող մարմինը արդէն ազգային Սահմանադրութիւնը ի հիմանէ քանդած է , որով ըստ իրաւանց դադարած է ազգին Երեսփոխանական ժողովն ըլլալէ :

քիարքարանիս պաշտօնապէս ծանուցուած ըլլալով, այսու պաշտօնական ծանուցմամբ կաղդարարուի՝ որ հանդուցելոյն օրինաւոր ժառանգորդք՝ որոնք որ են, պարտին իրենց թաղին և դաւառին պաշտօնական մարմիններէն ստորագրեալ և կնքեալ վաւերագիր ի ձեռին, յԱզգային Պատրիարքարանս ներկայանալով իրենց օրինաւոր ժառանգ ըլլալն ըստ օրինի հաստատել՝ և ստանալ Պատրիարքարանիս աւանդաբար յանձնուած ժառանգական գոյքը:

Իիւրտիստանի Սասուն գաւառէն Թաւհօս գիւղացի տէր Գրիգորեան Սահակ անուն ամուսնացեալ երեսնամեայ երիտասարդը՝ վեց տարիէ ի վեր հայրենի գիւղէն դուրս ելած, և ո՛ր կողմ գացած ըլլալը յայտնի չըլլալով, և մինչև ցարդ իւր ազգականաց ըրած խուզարկութիւններն ալ ապարդիւն մնացած ըլլալով՝ ըստ ինքրանաց նոցին պատշաճ դատուեցաւ հրատարակել իւրը Պօլսեցի և գաւառացի Ազգայնոց, որեթէ յիշեալ անձը կը ճանաչեն և կամ դոնէ ի լրոյ տեղեկութիւն ունին անոր վրայ՝ փութով Պատրիարքարանիս հաղորդել բարեհաճին:

26 մարտ 1879

Պատրիարքարան Հայոց

Կ. Պօլիս.

23 մարտ 1879 Զմիւռնիա

Խմբագիր Մամուլ պատ. լրագրոյ.

Դեր. Հ. Պօղոս վարդապետ Պօյնուէյրիեանի հեղինակած Գրք Կոչ Գրք Կոչ գիրքը բարեբաղդաբար ձեռքերնիս հասնելով, ծայրէ ի ծայր ուշի ուշով կարդացինք, և խիստ ըզ-

մայլեցանք այն իմաստուն խորհրդածութեանց և գիտողութեանց վրայ՝ որոնք աղքատ ազգ մը գէպ երջանկութիւն եւ բարեկեցութիւն առաջնորդող մէկ մէկ անվրէպ միջոցներ են: Մեր կրկին և կրկին շնորհակալիքը կը յայտնեմք պատ. Հեղինակին, որոյ սոյն գործը արդարեւ իր հանճարին ինչ աստիճան մեծ ըլլալը կ'ապացուցանէ: Սակայն իցի՛ւ թէ գեր. Պօյնուէյրիեանի իմաստալից առաջարկութիւնները լոկ թղթի վրայ չը մնային, այլ օր առաջ գործադրուէին, որով այն ատեն միայն ազգը պիտի յառաջադիմէ և ազատի իր այս մեռելատիպ վիճակէն: Մանաւանդ ազգային պանքայի մը հաստատութեան համար ըրած առաջարկութիւնը խիստ օգտակար է, և բոլոր մեր ազգին մեծատանց ուշադրութեան արժանի:

... Խմբագիր, սոյն երկտողս Ձեր պատ. թերթին մէջ հիւրընկալելու շնորհն ըրէք, յերախտագիտութիւն պատ. հեղինակին, որով մնամ:

Ձերդ

Մմբատ

(Եար. և վերջ տես թիւ 630)

Թող բարեհաճի յարգելի հոգաբարձութիւնն հիւանդանոցի պատասխանել, այն անհամեմատ ամսական թոշակատուութեան մասին, որ ամենօրեայ բժիշկի տասը ոսկի վարձու ի դէմ՝ օր ընդ մէջ այցելու բժիշկին քսան ոսկի վարձք կը վճարէ, մինչդեռ հարկ էր հինգ ոսկի միայն վճարել:

Թող բարեհաճի յարգելի հոգաբարձութիւնն պատասխանել սոյն փոփոխութեան մեղ անձան օթ այլ ամեն իրաց և պատճառաց համար որ վերահասու լինիմք մեք, և կայսերական կառավարութիւնն որովհետեւ յիշեալ

Տօքթէօր Այվազեան էֆ. արքունի Հիւանդանոցի մ'ալ այցելու բժիշկ է, և Կառավարութեան հաճելի գործ մը կատարել :

Իսկ դուք, ո՛վ հիւանդանոցի պատրաստարեալք, թշուառականներ, եթէ ըսեմ ձեզ թէ ձեր իրաւունքը կը յափշտակուի ի ձէնջ գիտեմ հաւաստի, պիտի հաւաջէք ի խորոց, անէ՛ծք, անէ՛ծք ամենուն անէ՛ծք յաւիտենական . . . :

Իսկ եթէ կըսեմ թէ եթէ ամենօրեայ բժշկին յաջորդող օր ընդ մէջ այցելու բժիշկին ալ ամսական տասը ոսկի անիրաւ թողակ տրուի աւելորդ տասը ոսկով ալ որ տարին հարիւր քսան ոսկի կընէ պատուական եկամուտ մը կառնուի հիւանդանոցին որ այժմեան ժամանակիս մէջ գլխուս մաղէն շատ կայ, որով թէ յարգելի հոգաբարձութիւնն անմահ գործ մը կատարած կը լինի, և Տօքթէօր Ռափայէլեան էֆ. ալ կարող վիճակին մէջ անկարողներու ստակով կեանք չի վարեր և ազգն ալ ուրախ կը լլայ :

Կը յուսամ թէ սոյն գիրս յարգելի հոգաբարձութիւնն ուշադրութեան կառնու, որոյ հրատարակութիւնն Ձեր ազգասիրութեանէն կախումն ունի մեծապատիւ խմբագիր Մամլոյ :

Ընդունեցէք յարգանքս և շնորհակալութիւնս ի սրտէ

1879 մարտ

Կ. Պօլիս 21

Սամաթիոյ մէջ վերջին օրերս ամուսնական ընդերոյ մը առթիւ խիստ հետաքրքրական տեղեկութիւններ ստացած եմք, զոր լաւ մը ստուգելէս յետոյ յաջորդ թուով պիտի հրատարակեմք :

Հ. Օ. Գ. Ի Գ.Ս.ԲԶԻ ԳԱԼԸ

Քիւրէլեանի առ Հասուն վերադառնալէն յետոյ՝ Հ. Օ. Գ. Ի հաւատքի դալով՝ առ Հասունն երթալ իր հնազանդութիւնն և զըջ ջումը յայտնելը հերտեհալ արարողութիւնով կատարուեր է ի ներկայութեան բազմութիւ քահանայերու և Հասունի :

Հ. Օ. Գ. Ի ծունր իջեալ և բաղկատարած սրահը մտնելով և ուղղակի Հասունին առջև երթալով, այսպես կսկսի խօսիլ .

« Ես կախակայեալս, երկոց բանադրեալեալս, նշովեալս, բիւր անգամ աֆօրօղեալս ի քահանայապետէն Հռովմայ, արդգամ ստիպեալ ի թղծէ մօտայ, ի ճշմարտութենէ և ի յօժար կամաց ի տուն Հօր իմոյ, զի յառաջն ժողովեալ էի զամենայն ինչս իմ և դնայեալ յաշխարհ հեռի և հէի անդանաւակութեամբ, հերետիկոսութեամբ, չիզմաթիքօսութեամբ, հերձուածողութեամբ և ամենայն ուխտեալ անթիհասունութեամբ և անկեալ առաջի վոխանորդի Սրբազան Պապին, գոչեմ ամենայն երկկեղածութեամբ և զղչմամբ .

« Հայրդ իմ Հասուն, մեղայ քեզ, զի հակառակէի քեզ մուտրեալ ի ճշմարիտ ճանապարհէ. ոչ ևս եմ արժանի դոչիլ որդիք. զի զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զիտեմ և մեղք իմ առաջիք եմ յամենայն ժամ : Արդ, աղաչեմ զքեզ, ո՛վ բարերար տէր, շնորհեալ զթողութիւն հերետիկոսական յանցանաց իմոյ, զի կախագայութիւնք իմ բազում եմ և մեղք իմ անթիւ : Պաղատիմ և խնդրեմ ի քէն, տէր, ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին ի թիւս արբանեկաց քոց, և տուր թողութիւն բազում յանցանաց և գործոց իմոյ :

Գեր. Հասուն իր կոյր որսին այս սրտա-
շարժ խօսքերէն բոլորովին յաւիտականելով,
վերջապէս ոտքի վրայ կեցնէ. իր կորուսեալ
սրբայն վիզը փաթտուելով ճակատը կը
համբուրէ և կ'սկսի հետեւեալ խօսքերն ար-
տասնել.

«Վաղվազակի հանէք ի դմանէ զսրտա-
մուճանն ամբարտաւանութեան, գայթակղու-
թեան և անհնազանդութեան, և տուք դմա
ղնորհս Քահանայապետին ԺԳ. անսխալին
Լեոնի, և ազուցէք զսրտմուճանն խոնար-
հութեան և ամենակոյր հնազանդութեան, և
տուք սմա քանի մի հարիւրնոց թղթադրամ,
դի յայանի երեւի՝ եթէ գոհացնէ զազէ և
Քաւոյ սորա. զի մի՛ դուցէ կրկին մոլորեացի
և հեռացի ի մէջ. քանզի այսպիսիքն բաղ-
դախդիրք են»:

Կ'իմանամք՝ թէ Հասուն գերազայծա-
նին տրուելիք «պէրաթը» յետաձգուեր է զա-
նազան պատճառներու համար, եւ մէջերնին
ալ այս օրերս մեծ դժտութիւն և խռովու-
թիւն ծագեր է՝ Հասունին «բէվէրսիւրիւսը»
չընդունելուն առթիւ. եթէ այս լուրը ստոյգ
է՝ ի՞նչ էր տրեմն Հակահասունեանց պա-
պին կողմանէ բանադրուիլը, ո՛չ ապաքէն «բէ-
վէրսիւրիւսը» մերժելնէն էր. Պապը այսչափ
նշովք և բաժնադրանք տեղաց հակահասուն-
եանց վրայ «բէվէրսիւրիւսը» չընդունելովն,
ըսել է՝ թէ Հասուն ալ մի և նոյն նշովքնե-
րուն ենթակայ եղաւ. Քանզի Հասուն՝ վախ-
ճանեալ Պիոս Թ. պապին առջև երդուընցաւ՝
որ «բէվէրսիւրիւսի» բոլոր յօդուածները կէտ
առ կէտ բնդունի, եւ եթէ անոնցմէ մէկը
ոտախ առնէ առնելու ըլլայ, ինքն ալ նշով-
ուած համարուի:

Նոյնպէս Հասուն կը ջանայ եղեր՝ մե-
ծամեծները համոզել՝ թէ ինքն այսուհետեւ
միապետական դրութեամբ պիտի չ'կառա-
վարէ իր ժողովուրդը, այլ ժողովրդեան կող-
մանէ ընտրուած ժողովներու միջոցաւ:

Ըստ մեզ, այս խոստումները բնաւ ար-
ժէք չունին, վասնզի փոճեալն կրկին վորձեւն
յիմարութիւն է. Այսպիսի խոստումներ քա-
նի՛ քանի՛ անգամ ըրած է, բայց և ոչ մին
կատարուած. Լոկ էնթրիկ մ'է, նորէն խեղճ
ժողովուրդը իր ճիրաններուն տակ առնելու:

ՁՈՒՍՐՃՍԱԼԻՔ

Հինգշաբթի օր Բերայի եկեղեցիներէն
մէկուն մէջ.

—Օրհնեալ ժողովուրդ թղթադրամ մի՛
ձգէք, Հայաստանի բարերարին և վրկչին
թապախն է:

—Հայաստանի բարերարը ո՛վ է:

—Ո՛վ պիտի ըլլայ, չէ՞ք գիտեր, պատա-
րագիչն է

—Քա Սուրբիկ, կէս գիշերուն առ ի՞նչ
տապանճայի ծան է:

—Տող մ'ելլար, մարի՛կ, Ձատիկ կուգայ
կոր եա, պէսպէլի հռոմները տապանճանին
բրովա կ'ընեն կոր:

—Մուսեու

—Մուշու

—Պարոն

—Նէ խթէյօրսընըզ գօլըմը պրաղըն պէ

—Պէնտէ էյիսի վար

—Պազ տէ պէյէնմէղսէն տլմա:

— Պիղտէ օլան մալի պաշկա եէրտէ պու-
լամաղսըն:

— Ախպար, նայէ տէ կէնէ մ'առնեն:

— Պէ ճանըմ, իւսթիւմիւ պաշըմը երը-
թաճագսընըղ չէ քմէյին:

— Էյի եա պասկա եէրտէ ալտանա-
ծագսին:

— Աղէկ ա հայ ախպարենք պաշխասիէ'ն
պիտի առնես:

— Պէ ախպար ես լաթ մաթ առնելու
չեմ, պանա րուալա լաղըմ տէյիլ, պրագըն ի-
չիմէ կիտէյիմ, հայ ալլահ պէլա վէրսին դօլը
մը երըթաընըղ:

— Էյի եա, էօյլէ իսէ մահմուտ փաշատա
նէյէ կէզէյօրսըն:

— Վրագ կլտիդ հին էտէ, սանքի ասանկ
օր ալ է:

— Պիղ բաթրիքհանէ եաղըճըսըյըղ, զա-
տիկ պիղիմ իչին տէյիլ:

— Էօյլէ մի, եաղըճը օլտընըն էվվէլինտէն
սէօյլէսէնէ եա:

— Աֆսէ ատըրֆէ, օ կրամաթիքօս ինէ:

— Եա արքատաշըտա:

— Ան ալ ինծի պէս է. լրագրապետ է:

— Նա հեռուն կայնողը:

— Ան ալ թըպիւր, դերանուն է:

— Չըսե՛ս, երեքդ ալ խաֆաֆ իչի էք
եղեր:

— Յառաջադիմութիւն, կեցցէ, հազար
կեցցէ, ուրախ եմ, երջանիկ եմ:

— Ի՞նչ եղաւ, ի՞նչ կայ, ի՞նչ ուրախու-
թիւն, ի՞նչ երջանկութիւն է այդ:

— Ի՞նչ պիտի ըլլայ, վերջապէս հայն ալ
ազգ մը եղաւ եւրոպացի ազգաց պէս իւր
տարեկան արկածից, գործոց, բովանդակա-

գիրը հրատարակելու արժանաւորութեանը
հասաւ. ասիկայ մեծ փառք է հայութեան,
մեծ պատիւ է, քաղաքականութեան աշխար-
հին մէջ մեծ քայլ մը առած եղաւ, քիչ ատե-
նէն իւր ճերմակ գիրքը պիտի հրատարակէ:

— Ճերմակ գիրք ըսիր. էյ ի՞նչ պիտի պա-
րունակէ այդ սպիտակ հարսը:

— Քիւրտերուն անօրէնութիւնները, հա-
րատահարութիւնները, հայաստանի թշուա-
ռութիւնը. անօգուտ քննութեանց, ծախուց
տեղեկագիրը, հաշիւները, ընդունայն թագ-
րիւնները, ժողովքներու ժամավաճառութիւն,
ները, ասոր անոր դեղեցիկ բանաստեղծու-
թեամբ խօսած տաճկերէն ու հայերէն նութ-
քերը:

— Ասոնք են այդ ճերմակին պարունա-
կելիքը:

— Հապտ', ասոնք եւ ասոր նման շատ
մը ուրիշներ:

— Անանկ է նէ փոխանակ ճերմակ ըսե-
լու, սե թող ըսէին եւ փոխանակ հրատարա-
կելու աւագ հինգ շաբթի լաղին գիշերը խա-
չեւութեան քօլ կախէին աւելի յարմար կը-
լար, ամէն մարդ կտեաէր ու կուլար եւ կը-
լար չարչարանաց գիրք:

— Անցեալ կիրակի Բերայի Ս. Երրորդու-
թեան եկեղեցւոյն մէջ մեծատանց ժողովը լե-
սեցի՞ք:

— Լսեցի, բայց ինչի՞ համար եղած ը-
լալը չլսեցի. դուն տեղեկութիւն առի՞ր:

— Այո՛. դարձեալ ֆըրըլտախ:

— Դուն ալ ամեն բանի ֆըրըլտախ կը-
սեմ ու կիւրթամ. ի՞նչ չարատես մարդ ես,
քիչ մ'ալ լաւատես եղեր. ֆըրըլտախ ըսածդ
ի՞նչ է նայինք, ան հասկնանք:

— Ես մասնութիւն կընէ կոր ըսելով աւագ շաբթու մէջ խաչը ելլելու ժամանակ չունիմ. մինակ սա չափ կըսեմ որ, այս մեծատուն ըսուած մարդիկը սալթ կո՞ւտ տալը դիտեն. մէջերնին բազմող ինիւֆորմալըին ներկայութենէն ալ բան մը չկրցան գուշակել

— Եստախճի էք բարեկամ,
— Ի՞նչ կայ ի՞նչ կուզես,
— Փոխանորդ. Հօրը նամակ մը ունիմ,
— Ո՞ր փոխանորդ. Հօրը,
— Պատրիարքական փոխանորդ. Հօրը,
— Հասկցանք որո՞ւն,
— Ի՞նչ ըսել է որո՞ւն, քանի փոխանորդ. կայ :

— Երկուք,
— Երկուք մի, աս ալ նոր ատէթ է,
— Հիմայ անանկ է,
— Պատճառը,
— Պատճառը բէք բէք պէլլի չէ ամմա իմ կարճ խելքովս սանկ կգտնեմ որ մէկը հիւանդ ըլլայ նէ Վիւսը դործ տեսնէ տէյի եղած ըլլալու է,
— Էյ մարդ չե՞ն մի, երկուքը մէկէն հիւանդ ըլլան նէ :

— Հա նայէ առ միտք չեն ըրած ամմա պէլլի անոր համար ալ խելք մը մոռածած են իշխենճի մը կայ էլպէթ :

— Ի՞նչ խալթ կընէ ծօ՞, մէկ փոխանորդով դործերնիս հարապ էր, երեք ըլլան նէ, ալ աստուած ողորմի, մնաս բարով :

— Դէր, կերթաս, նամակ ունիմ ըսիր ես :

— Ես խայմէին բարձրութեանը համար Ղալաթիային բիացայէն փախայ, ասդին փոխանորդի բիացային բարձրութեանը հանդի-

պեցայ. աս միւսէն աւելի վտանգաւոր է չը փախիմ տէ ի՞նչ ընեմ. բիացան իջնայ նէ կուգամ :

— 5000 հօխա մեծապատիւ Յ. աղա :
— 5000 հօխա մեծապատիւ Թ. աղա :
— 4000 հօխա մեծապատիւ Հ. աղա :
— 4000 հօխա մեծապատիւ Տ. աղա :
— Կը ըսես կոր, այս տարի հայերը ուրիշ եղան կըսեմ նէ չես հաւտար, իւղադինը պիլէ 5000 էն 4000 էն վար չի նար կոր :
— Հիմա կիմանաս, ծառայ եմ տէրպապա, հօխաները ադէկ ամա ի՞նչ փարայով է :
— Խայմէով, օրհնած :
— Տեսա՞ր մի իհիմա. ասորչ, անունը կայ ինքր չկայ. տէրպապա սա մէծիտիէն առ տէ 50000 հօխա ալ իս դրէ :

Յաւօք սրտի կը ծանուցանեմք՝ որ Թէր-հէմանը Էֆքեար լրագրոյ առաջին խմբագրապետ Վսեմ. Յովսէփ Վարդան պէյ, յետ կարճատե հիւանդութեան անցեալ չորեքշաբթի իրիկուն իւր մահկանայուն կնքեց ի հասակի 66 ամաց :

Երէկ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը արժանավայել կերպիւ կատարուեցաւ Բերայի Հասունեանց Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ մէջ, ի ներկայութեան բազմաթիւ թէ՛ աղգային և թէ՛ օտարաղդի նշանաւոր անձանց, որոնք եկած էին իրենց վերջին հրաժեշտի ողջոյնը մատուցտնելու մեծանուն քաղաքագէտ, զրադէտին, Յիրաւի, Ազգն այն պիտի անձ մը կորոյս, անձ մը՝ որ աղգային քաղաքագիտաց շրջանակին մէջ առաջին տեղին բռնած էր :

ՏՊԱՐԱՆ

Մ. Կ. ՍԱՐԸՆԱՆ

Մէրճան չարշի գրաւաճառ Պաղտատար աղայի գիմայի փողոցը Րիւշտի էֆէնտի խանի տակ, տպագրութեան համար իրենն ուր և է գործ յանձնողները գոհ կընէ, չափաւոր գնով, և միանգամայն վայելուչ ու ընտիր տպագրութեամբ:

Արդէն շատերը սոյն տպարանին գործ յանձնած, և ըստ ամենայնի գոհ եղած են:

Ուստի կհրաւիրուին՝ ամեն տեսակ տոմսակ, հրատիրագիր, և այլ ամենայն հրատարակելի գործ ունեցողները:

Ա. Զ. Դ.

Մայր Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդս կը ծանուցանէ որ յանուն Ս. Եկեղեցւոյս չըրջաբերութեան մէջ գտնուած գրամատոմսերէն մինչև յառաջիկայ ապրիլ 15 ով որ բերէ, փոխարէն ստակը կ'ստանայ Թաղական Խորհրդէս, իսկ այնուհետեւ անընդունելի է:

21 մարտ 1879

Կնիք

ԱՐՈՒԵՍՏԱՐԱՆ

ԳՅԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԿԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Հանրածանօթ Հայազգի ճարտար նկարիչ Տեղեմար էֆէնտի Էնքսէրճեան, որ իւր ուսմունքն Բարիզի գեղարուեստի ճամբանին մէջ ըրած է, այս անգամ Բերա Թալիմհանէին դիմապը վալիտէ չէլմէսի փողոց թիւ 55 տան երկրորդ յարկը՝ գծագրութիւն և նկարչութիւն դաս տալու յատկացուցած է, զինքը տեսնելու զողը ամեն օր կէս

օրէն առաջ կրնայ դառնել:

Ուղղին պատկերն ալ կը քաշէ:

ՀՐԱՆՏ ՍԱՍՏՈՒՐ

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՆՆՐՇՆՁՈՒՄՆԵՐ

Ուսումնասէր հեղինակն այս գրքակին մէջ ամփոփած է իւր գրութիւններ, որք, պատանեկան հասակի մէջ երկնուած, դեռահաս հոգւոյ մը առաջին գրաւորմանն և մտածումներն կը պարունակեն:

Կը ծախուի Եէնի-ճամի Զիլլիկիլլէր ճատ. տէսի թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ հայ գրաւաճառացքով. ի գին 75 սանթրիմ:

ՄԻՆԱՍ ԶԵՐՍ.Զ

ԼԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ԲՏԱԼԲԱ

Հեղինակը Հայ պատգամաւորութեան հետաքրքրաշարժ և կարեւոր պատմութիւնն իւրոյ ընծայելու ձեռնարկած ըլլալով, այս անգամ կը հրատարակէ առաջին մասը, որ կը պատմէ պատգամաւորութեան կատարած գործերն իտալիոյ մէջ, Խրիմեանի Պօլսէն մեկնելէն մինչև փարիզ հասնելը:

Կը ծախուի գլխաւորաբար Ղուկասեան գրատունը, գին մէկ ֆրանք:

ԻՄԲԱԳԻՐ ՏԵՐՈՐԵՆ

ԴԵՈՐԴ. Թ. ՍՅՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻՔԱՅԷԼ Կ. ՍԱՐԸՆԱՆ

Մէրճան-չարշի Րիւշտի Էֆ. Խանի տակ թիւ 20